

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 4574 від 04.01.2021
Народні депутати України
Р. Підласа та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо продажу об'єктів державної та комунальної власності)»

У проекті шляхом внесення змін до Податкового кодексу України (далі – ПК) пропонується:

встановити, що продаж шляхом приватизації об'єктів державної та комунальної власності, що перебувають у податковій заставі, здійснюється без згоди контролюючого органу;

здійснювати продаж майна платника податків, що перебуває у податковій заставі, виключно на електронних публічних торгах, а єдиних майнових комплексів державних підприємств та пакетів акцій акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації, 100 відсотків акцій (часток) яких перебувають у державній власності, а також окремого майна (у тому числі, будівель, споруд, нежитлових приміщень) таких підприємств – державним органом приватизації за поданням відповідного контролюючого органу із дотриманням законодавства з питань приватизації;

списати накопичений станом на 01 січня 2021 року податковий борг (у тому числі, встановлений судовими рішеннями та реструктуризований) державних та комунальних підприємств, акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації, 100 відсотків акцій (часток) яких перебувають у державній власності, щодо яких органом приватизації прийнято рішення про їх приватизацію.

Проект згідно із пояснювальною запискою до нього має за мету «створення сприятливих умов у сфері приватизації державного і комунального майна, підвищення ефективності розпорядження державним і комунальним майном» (п. 2).

Законопроект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-ІХ.

Також законопроект не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 16 червня 2020 року № 689-ІХ.

Головне управління за результатами розгляду законопроекту вважає за доцільне зауважити наступне.

1. У цілому не виключаючи можливості прийняття вказаних змін, враховуючи, що підставою виступає саме приватизація відповідних підприємств та зарахування коштів від неї до державного або відповідного місцевого бюджетів, разом із тим, звертаємо увагу на таке.

Виглядає дискусійною пропозиція оновленого п. 92.1 ст. 92 ПК щодо здійснення продажу шляхом приватизації об'єктів державної та комунальної власності, що перебувають у податковій заставі, *без згоди контролюючого органу* у контексті, зокрема, приписів ст. 93 «Припинення податкової застави» ПК (до якої відповідні зміни у проекті не пропонуються), за змістом якої отримання платником податків згоди контролюючого органу на відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, є обов'язковим для звільнення майна платника податків з податкової застави (пп. 93.1.6 п. 93.1), а також наслідків для державного та місцевих бюджетів у частині, зокрема, ризику недоотримання ними доходів саме від погашення податкового боргу, особливо від податків і зборів, які мають цільову спрямованість, що, відповідно, мало б супроводжуватися необхідними компенсаційними механізмами.

Останнє зауваження є актуальним і для пропозиції нового п. 25 підрозділу 10 розділу ХХ ПК, за яким «підлягає списанню накопичений станом на 01 січня 2021 року податковий борг (у тому числі встановлений судовими рішеннями та реструктуризований) державних та комунальних підприємств, акціонерних товариств, створених у процесі корпоратизації, 100 відсотків акцій (часток) яких перебувають у державній власності щодо яких органом приватизації прийнято рішення про їх приватизацію».

Одночасно зауважимо, що згідно із вказаним п. 25 підлягає списанню податковий борг, накопичений станом на 01 січня 2021 року. При цьому, виглядають незрозумілими правові наслідки такого списання щодо боргу (частини боргу), сплаченого з 01 січня 2021 року по дату набрання чинності цим Законом (у разі його прийняття), а також виникає питання, чи стосується списання сум пені, штрафних санкцій, що встановлені ПК.

2. В оновленому п.95.7 ст.95 ПК пропонується здійснювати продаж майна платника податків *виключно на електронних публічних торгах*. У цілому не заперечуючи щодо вказаної пропозиції, разом із тим, потребує належного обґрунтування, у контексті завдання забезпечення продажу майна за найвищою вартістю у найкоротший строк, виключення таких способів продажу, передбачених чинними пп. пп. 95.7.1, 95.7.2 вказаного пункту, як продаж майна,

яке може бути згруповано та стандартизовано, – на біржових торгах, які проводяться біржами, що створені відповідно до закону і визначені контролюючим органом на конкурсних засадах, цінних паперів – на фондових біржах.

3. Викликає застереження положення абз.2 оновленого п.95.9 ст. 95 ПК, згідно з яким «контролюючий орган зобов'язаний протягом 30 днів з *дня передачі* єдиного майнового комплексу державного підприємства, пакетів акцій акціонерного товариства, створеного у процесі корпоратизації, 100 відсотків акцій (часток) якого перебуває у державній власності, а також окремого майна (у тому числі будівель, споруд, нежитлових приміщень) такого підприємства *до податкової застави* направити державному органу приватизації подання про його продаж».

По-перше, виглядає незрозумілим момент направлення вказаного подання, оскільки формулювання «з *дня передачі до податкової застави*» є юридично невизначеним. Зокрема, за змістом ст.89 ПК визначається лише *момент виникнення права податкової застави* (п. 89.1), а також передбачається, що «контролюючий орган зобов'язаний *безоплатно зареєструвати податкову заставу у відповідному державному реєстрі*» (п. 89.8).

По-друге, дискусійним є припис щодо *обов'язкової* передачі вказаного майна на продаж *протягом 30 днів*, оскільки відповідно до п.89.2 ст. 89 ПК «стягнення коштів та *продаж майна* платника податків провадяться *не раніше ніж через 30 календарних днів* з дня надіслання (вручення) такому платнику податкової вимоги.

4. Реалізація пропозицій проекту може призвести до зменшення надходжень до державного та місцевих бюджетів. При цьому, належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), а також пропозицій до законодавчих актів України щодо скорочення витрат та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості до проекту не надано, що не відповідає вимогам ч. 1 ст. 27 Бюджетного кодексу України, ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України. Також відповідно до вимог ст. 103 Бюджетного кодексу України надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів.

5. Враховуючи те, що за змістом відповідних положень Конституції України (ст. 116) та Закону України «Про Кабінет Міністрів України» забезпечення проведення фінансової, цінової, податкової політики належить до повноважень Кабінету Міністрів України, для прийняття виваженого рішення щодо пропозицій проекту доцільно отримати висновок Уряду.

7. Оскільки внесений проект, у тому числі, за змістом його п. 2, за яким «цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, але не раніше набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» та інших законодавчих актів України щодо сприяння залученню інвестицій в процесі приватизації та оренди державного і комунального майна»» (реєстр. № 4572 від 04.01.2021), системно пов'язаний із вказаним проектом та є похідним від нього, рішення щодо внесеного проекту має прийматися за результатами розгляду проекту реєстр. № 4572.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Я. Бережний, І. Кругул

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01
Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/86551 від 10.03.2021

431704